

Maja Wojciechowska, Monika Orzół
Uniwersytet Gdański

Imprezy kulturalne realizowane w ramach Nocy Bibliotek jako przykład formy promocji biblioteki

Abstrakt: W artykule zaprezentowano przebieg Nocy Bibliotek – inicjatywy mającej na celu promocję instytucji bibliotecznych. Zwrócono uwagę na zasięg i potencjał nocnych imprez kulturalnych, omówiono założenia i cele akcji, wskazano jej funkcje integracyjne, kulturotwórcze, edukacyjne oraz rozrywkowe. Zaprezentowano ponadto bogatą ofertę biblioteczną Nocy Bibliotek, wskazując na nietypowe, ciekawe inicjatywy podejmowane podczas wydarzenia. **Słowa kluczowe:** Noc Bibliotek, promocja bibliotek, akcje kulturalne, imprezy biblioteczne.

Pracownicy muzeów – podobnie jak bibliotekarze – starają się przeciwdziałać przeświadczeniom i stereotypom, w myśl których instytucje te to miejsca nieatrakcyjne i nudne. Projekt Noc Muzeów zrodził się właśnie z chęci wypromowania placówek, zaprezentowania znajdujących się w nich eksponatów oraz przybliżenia działalności instytucji szerszemu gronu odbiorców. Na pomysł zorganizowania nocnej imprezy kulturalnej wpadli berlińscy muzealnicy w 1997 r., kiedy to odbyła się pierwsza edycja wydarzenia. Projekt spotkał się z pozytywnym odbiorem i zaciekawieniem uczestników, dlatego też stał się źródłem inspiracji dla wielu innych organizacji i instytucji¹.

Jednym z pierwszych krajów, w których biblioteki zainteresowały się tą formułą imprezy kulturalnej była Francja. Sieć instytucji bibliotecznych w Lille podjęła się w 2014 r. organizacji Nocy Bibliotek. Na potrzeby przedsięwzięcia opracowano specjalny program kulturalno-rozrywkowy, który uwzględniał właściwie wszystkie potencjalne grupy odbiorców. W ramach wydarzenia w niektórych bibliotekach odbyło się np. „Czytanie w piżamie”, podczas którego czytano bajki najmłodszym dzieciom. Natomiast młodzieży zaproponowano głośną lekturę krymi-

---

¹ *Noc Muzeów w Krakowie – otwarte miasto*, Noc Muzeów, 2017, <http://www.noc-muzeow.pl/krakow.html> [dostęp: 2021-01-27].

nałów oraz strasznych historii z duchami i potworami w tle². Wśród wielu atrakcji przygotowanych z okazji imprezy wymienić można koncerty lokalnych zespołów, spektakle teatralne, spotkania autorskie, karaoke, a także targi i wymianę książek. Na szczególną uwagę zasługuje jednak inicjatywa podjęta w kilku placówkach, które postanowiły w ciekawy sposób wypromować książki kucharskie dostępne w ich zbiorach. Akcja połączona była niekiedy ze wspólnym spożywaniem posiłku, nauką gotowania i degustacją. „Stowarzyszenie Le Bateau Livre z Lille — jak pisze Katarzyna Seroka — przygotowało na przykład, promocję ilustrowanej książki dla dzieci *Le goût des insectes* Frédéric Marais, w której autor prezentuje jadalne owady. Promocja połączona została z degustacją insektów. Dla odmiany biblioteka w Wattrelos zorganizowała wieczorny piknik, na który chętni przynosili jedzenie i dzielili się nim z pozostałymi czytelnikami”³.

Institucje biblioteczne w Polsce początkowo organizowały nocne imprezy kulturalne „podłączając się” do polskich edycji projektu Noc Muzeów. W ramach tego wydarzenia niektóre biblioteki proponowały uczestnikom spędzenie godzin wieczornych nie tylko w muzeum, ale również w instytucjach bibliotecznych. Za przykład mogą posłużyć działania Biblioteki Gdańskiej PAN, która w 2011 r. po raz pierwszy wzięła udział w obchodach Nocy Muzeów. Uczestnikom wydarzenia zaproponowano wówczas pokaz cennych książek przechowywanych na co dzień w Magazynie Zbiorów Specjalnych, autorstwa wybitego gdańskiego uczonego — Jana Heweliusza. Stąd też tytuł imprezy, który brzmiał: „Noc z Janem Heweliuszem. Ze skarbca Biblioteki Gdańskiej”⁴. Zorganizowany pokaz przyciągnął tłumy odbiorców, dlatego też w kolejnych latach PAN Biblioteka Gdańska postanowiła wesprzeć Noc Muzeów swoim uczestnictwem w wydarzeniu. Rok później księżnica zaprezentowała użytkownikom stare druki oraz książki i czasopisma XIX-wieczne i z pierwszej połowy XX w. poświęcone tematyce mody i ubioru. O przedsięwzięciu zatytułowanym „Moda na książkę. Moda w książce” pisała Maria Otto:

„Koordynatorki postanowiły nieco poszerzyć formułę, w związku z czym zwiedzającym udostępniono więcej pomieszczeń: oprócz Czytelni Zbiorów Specjalnych, w której odbył się pokaz, otwarto również salę wystawową, w której można było zapoznać się z wystawą „Z warsztatu konserwatora zbiorów Biblioteki Gdańskiej” autorstwa Marty Klott-Żychskiej, Alicji Krawczyk-Filip i Katarzyny Migawy. Starsi zwiedzający po raz kolejny mogli sprawdzić swoją pamięć wypełniając krzyżówkę, dla młodszych natomiast przygotowano modowe kolorowanki. Tym razem w prace związane z Nocą Muzeów zaangażowało się 40 pracowników PAN Biblioteki Gdańskiej. Impreza ponownie cieszyła się dużym zainteresowaniem, bibliotekę odwiedziło ponad 800 zwie-

² Seroka Katarzyna, *Noc Bibliotek w Lille jako przykład budowania pozytywnego wizerunku biblioteki*. W: Wojciechowska Maja (red.), *Zarządzanie zasobami niematerialnymi bibliotek w społeczeństwie wiedzy*, Warszawa, 2016, s. 225.

³ Tamże, s. 227.

⁴ Kosik Edyta, *Kreowanie wizerunku bibliotek poprzez imprezy społeczno-kulturalne*, „EBIB”, 2016, nr 2, <http://ebiboj.s.pl/index.php/ebib/article/view/224> [dostęp: 2021-01-27].

dzających. [...] Noc Muzeów 2012 w PAN Bibliotece Gdańskiej była tematem licznych artykułów w różnego rodzaju portalach internetowych. [...] Poza tym, podczas imprezy pomysłodawczynie udzieliły wywiadu dla Radia Gdańsk, dzięki czemu wśród szerszego grona odbiorców utrwalił się wizerunek biblioteki nie tylko jako instytucji posiadającej unikatowe zbiory, ale także jako otwartej na człowieka z zewnątrz, przyjaznej dla gościa. Wizerunek ten stoi w opozycji do dotychczasowej obiegu opinii o księżnicy jako instytucji dostępnej dla nielicznych⁵.

PAN Biblioteka Gdańska zaproponowała program skierowany głównie do osób dorosłych, jednak nie brakuje przykładów księżnic, które ofertę zaplanowaną na Noc Muzeów tworzyły z myślą o młodszych czytelnikach. Można wymienić tu chociażby inicjatywę Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy. W 2014 r. zorganizowano w tej placówce nocną imprezę kulturalną, której tematem przewodnim były komiksy (zob. Il. 1). Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z treścią wielu unikatowych egzemplarzy opowieści graficznych, a także stworzyć samodzielnie historyjkę obrazkową podczas zajęć plastycznych. Na spotkanie w bibliotece przybył także Thorgal — bohater jednego z najpopularniejszych komiksów na świecie. Nie zabrakło konkursów z nagrodami oraz spotkań autorских z twórcami wartościowej literatury dziecięcej. Na czas trwania imprezy w bibliotece uruchomiono też małą strefę kreatywną, gdzie odbywały się zajęcia „Ekozabawa”. Dzieci tworzyły różnego rodzaju prace z wykorzystaniem odpadków, takich jak: zakrętki, zużyte płyty CD, kawałki materiałów, krepina czy koraliki⁶.

Warto wspomnieć, że bibliotekarze wielu filii bibliotek publicznych organizują od lat podobne wydarzenia, które opierają się na twórczym spędzaniu czasu w bibliotekach w godzinach wieczornych i nocnych. Takim przedsięwzięciem jest odbywająca się w Międzynarodowym Dniu Książki Dziecięcej akcja „Noc z Andersenem”. Dzieci świętują wówczas urodziny duńskiego pisarza, czytając baśnie, przebierając się w postaci z bajek oraz biorąc udział w quizach, spektaklach, warsztatach tematycznych, zabawach oraz konkursach z nagrodami. Programy Nocy z Andersenem różnią się w zależności od organizującej ją instytucji bibliotecznej, jednak zazwyczaj podstawową atrakcją ujętą w ramach wydarzenia jest nocleg w bibliotece. Niezmienny pozostaje także główny cel akcji. Noce z Andersenem mają propagować literaturę dziecięcą, rozbudzać w dzieciach potrzeby czytelnicze oraz popularyzować ideę głośnego czytania⁷.

⁵ Otto Maria, *Noc Muzeów w bibliotece — z doświadczeń PAN Biblioteki Gdańskiej*. W: Wojciechowska Maja (red.), *Strefa kultury, strefa nauki. Współczesny obraz biblioteki*, Gdańsk, 2014, s. 282-284.

⁶ *Noc Muzeów w Bibliotece na Koszykowej*, Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy, 2014, <https://www.koszykowa.pl/106-wydarzenia-mkd/707-noc-muzeow-w-bibliotece-na-koszykowej> [dostęp: 2021-01-27].

⁷ *Dąbrowa Górnicza Noc z Andersenem 2014: niesamowita noc w bibliotece!*, Naszemiasto.pl Dąbrowa Górnicza, 2014, <https://dabrowagornicza.naszemiasto.pl/dabrowa-gornicza-noc-z-andersenem-2014-nie-samowita-noc-w-ar/c13-2223244> [dostęp: 2021-01-27].

Il. 1. Plakat Nocy Muzeów w Bibliotece m.st. Warszawy. Źródło:
https://www.koszykowa.pl/images/stories/Aktualności/2014.04/plakat_preview2bmini.jpg.

Zbliżoną do Nocy z Andersenem formułę ma także projekt „Magiczna noc w bibliotece”. Inicjatywę podejmuje wiele bibliotek, w tym np. Miejska Biblioteka Publiczna w Łęborku, która organizuje wydarzenie co roku w październiku. Motywem przewodnim imprezy są duchy i zjawy, toteż przybyłe na „Magiczną noc w bibliotece” dzieci wita Stowarzyszenie Czarownic i Magów. Harmonogram wydarzenia składa się zazwyczaj z kilku części, a całość trwa od godz. 19 do 8 rano. Co istotne, organizatorzy zapewniają dzieciom posiłek i nocleg. Wśród wielu atrakcji uwzględnia się gry i zabawy integrujące, seans filmowy, teatrzyk cieni, turniej gier planszowych, dyskotekę oraz głośne czytanie na dobranoc⁸. Nieodłącznym elementem imprezy jest także uroczyste pasowanie najmłodszych na duszka biblioteki, które w symboliczny sposób włącza dzieci w społeczność czytelników instytucji bibliotecznej.

Ze względu na fakt, że wszystkie imprezy kulturalne tego typu cieszyły się popularnością, a także stwarzały szerokie pole możliwości promocji czytelnictwa, nauki i kultury, w 2015 r. Centrum Edukacji Obywatelskiej podjęło decyzję o zorganizowaniu pierwszej edycji Nocy Bibliotek w Polsce. Projekt został dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszy Promocji Kultury, a wśród wielu partnerów i patronów akcji można wymienić m.in. Bibliotekę Narodową, Narodowe Centrum Kultury, Instytut Książki czy Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Natomiast współorganizatorami projektu są: Fundacja „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom” oraz Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego⁹.

„Noc Bibliotek to – jak można przeczytać na stronie internetowej wydarzenia – wielkie święto bibliotek i czytania – ogólnopolska akcja w niekonwencjonalny sposób zachęcająca do korzystania z zasobów bibliotek jako najbardziej otwartych i dostępnych instytucji kultury z ofertą dla osób w każdym wieku, miejsc wspólnych, łączących ludzi, lokalnych centrów żywej kultury i edukacji”¹⁰. Co roku projekt realizowany jest pod innym hasłem, które staje się myślą przewodnią wydarzenia. Do tej pory zorganizowano Noce Bibliotek zatytułowane kolejno: „Groza nie czytać!”, „Wolno czytać”, „Czytanie porusza”, „Rzeczpospolite Czyta”, „Znajdźmy wspólny język” (zob. Il. 2). Edycja w 2020 r. odbywała się pod hasłem „Klimat na czytanie”. Temat VI edycji imprezy nawiązuje do kwestii zmian klimatycznych, ekologii oraz ochrony przestrzeni stanowiących dobrostan ludzi i planety. Hasło odnosi się również do wydarzeń bieżących, a zatem – do pandemii wirusa COVID-19, która wybuchła w Polsce

⁸ Werenczuk-Hinc Aleksandra, *Magiczna noc w bibliotece*, Miejska Biblioteka Publiczna w Łęborku, 2015, <http://www.biblioteka.lebork.pl/artykuly-3/konsepky-zajec-dla-maluszkw/magiczna-noc-w-bibliotece/> [dostęp: 2021-01-27].

⁹ Seroka Katarzyna, *Noc Bibliotek w Lille jako przykład budowania pozytywnego wizerunku biblioteki*. W: Wojciechowska Maja (red.), *Zarządzanie zasobami niematerialnymi bibliotek w społeczeństwie wiedzy*, Warszawa, 2016, s. 229.

¹⁰ *VI Noc Bibliotek – o akcji*, Noc Bibliotek, 2020, <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/o-akcji/> [dostęp: 2021-01-27].

w marcu 2020 r. Pomysłodawcy projektu wyjaśniają wobec tego, że klimat na czytanie to:

- dobry czas na czytanie w czasie ograniczonych możliwości udziału w innych formach kultury i życia społecznego, najbardziej dostępna, przyjazna forma udziału w kulturze, a zarazem szansa na znalezienie w kulturze wsparcia, wytchnienia, pasji, rozrywki;
- wypożyczanie i dzielenie się zasobami – książkami, wiedzą, umiejętnościami w przyjaznej przestrzeni wspólnej, jaką jest nasza biblioteka, jako sposób na dbanie o dobrostan ludzi i planety oraz ochronę klimatu¹¹.

Dalej organizatorzy piszą także o celu tegorocznej edycji Nocy Bibliotek: „Ten trudny czas szczególnie pokazuje, jak ważne i potrzebne są biblioteki, dlatego uznaliśmy, że musimy wspólnie na to twórczo odpowiedzieć i sprawić, by jeszcze więcej ludzi je pokochało i uznało za swoje miejsca, mimo nieco innego ich działania w pandemii”¹².

Warto dodać, że opisywane święto instytucji bibliotecznych przygotowywane jest z największą starannością, zaangażowaniem i dbałością o oprawę kulturalno-artystyczną. Co roku odbywa się uroczysta inauguracja Nocy Bibliotek transmitowana na żywo do instytucji bibliotecznych w całym kraju, podczas której – oprócz przemówień i podziękowań – mają miejsce m.in. spotkania z autorami, wspólne czytania wierszy oraz koncerty.

Niewymienionymi wcześniej, najistotniejszymi organizatorami wydarzenia są niewątpliwie instytucje biblioteczne rozsiane po całej Polsce, które biorą udział w akcji. Każda zainteresowana imprezą biblioteka może zarejestrować się w programie i współtworzyć ogólnopolską Noc Bibliotek. Instytucje te otrzymują od organizatorów wsparcie merytoryczne i promocyjne. W ramach współpracy udzielana jest bibliotekarzom pomoc w projektowaniu harmonogramu wydarzenia. Pracownicy instytucji bibliotecznych mogą czerpać inspiracje z proponowanych przez pomysłodawców akcji możliwości spędzenia nocy w bibliotece, które umieszczono w zakładce „Półka z pomysłami” na stronie internetowej Nocy Bibliotek. Warto przyjrzeć się zatem najciekawszym, nietypowym atrakcjom znajdującym się w ofercie instytucji bibliotecznych podczas nocnej imprezy kulturalnej.

Niezwykłe inicjatywy podjęto w bibliotekach podczas Nocy Bibliotek, której hasło brzmiało: „Czytanie porusza”. Bibliotekarze, chcąc „rozruszać” czytelników – uwzględnili w harmonogramach różnego typu aktywności fizyczne. Szczególną atrakcją organizowaną w wielu bibliotekach była „Zumba z książką”. Uczestnicy wydarzenia mogli zjednoczyć się we wspólnym tańcu oraz „zarazić się” pozytywną energią i pasją czytelniczą. Przykładem placówki, która pokazała, że jest biblioteką otwartą na wszelkiego rodzaju nowości była nie-

---

¹¹ Tamże.

¹² Tamże.

Il. 2. Plakaty Nocy Bibliotek. Źródło: opracowanie własne.

Il. 2. Plakaty Nocy Bibliotek. Źródło: opracowanie własne.

wątpliwie Miejska Biblioteka Publiczna w Morągu, gdzie zumbę odtańczyło około 80 uczestników imprezy¹³ (zob. Fot. 1).

Inną aktywnością zaproponowaną w 2019 r. przez Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Wąbrzeźnie było *silent disco* czy inaczej — *silent party*. Była to impreza muzyczna, której uczestnicy bawili się przy zastosowaniu bezprzewodowych słuchawek (zob. Fot. 2). Dzięki takiemu rozwiązaniu, każda biorąca udział w wydarzeniu osoba miała możliwość wyboru, do jakiej ścieżki dźwiękowej będzie tańczyć. Oprócz muzyki mogły to być także słuchowiska i poezja¹⁴. Pomysł opiera się zatem na idei łączenia ludzi o odmiennych gustach muzycznych, a także — ze względu na umiejscowienie imprezy pomiędzy regałami w bibliotece — czytelnicy.

Fot. 1. „Zumba z książką” w Morągu. Źródło: <https://i0.wp.com/www.ostrodanews.pl/wp-content/uploads/2017/06/DSCN1614.jpg?w=187>

¹³ Kubiak Przemysław, *Noc Bibliotek w Morągu*, Ostróda News, 2017, <http://www.ostrodanews.pl/spoleczenstwo/noc-bibliotek-moragu/> [dostęp: 2021-01-27].

¹⁴ *Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie*, Facebook, 2019, <https://www.facebook.com/starostwo.wabrzenno/posts/2344412772475895/> [dostęp: 2010-01-27].

Koncepcja *silent disco* wpisuje się niewątpliwie w charakter miejsca, jakim jest biblioteka. Pamiętać trzeba, że zasobem niematerialnym bibliotek, o którym rzadko wspomina się w tym kontekście, jest cisza. Monika Curyło zwraca na to zjawisko szczególną uwagę, pisząc:

„Czy listę zasobów niematerialnych można powiększyć o dodatkowy komponent, jakim może być cisza? Odpowiedź na to pytanie może dać takie podejście do zagadnienia ciszy w bibliotece, które traktuje ją w tym miejscu jako zjawisko nieprzypadkowe, uzyskane nie na marginesie działalności biblioteki, lecz zaplanowane i zamierzone. Według tego założenia biblioteka tworzy przestrzeń wydzieloną, zapewniającą przez swe wyraźne granice spokój, skupienie, czasem prywatność, a więc dobra coraz częściej bardziej cenione, lecz jednocześnie trudniej dostępne. Człowiek współczesny musi w poszukiwaniu ciszy i harmonii wykonać pewien wysiłek, jeżeli chce swoje poszukiwania uwieńczyć sukcesem. Tymczasem biblioteka dysponuje gotowym obiektem, wyszkolonym personelem, kulturą organizacyjną, które mogą ten spokój zapewnić. Stanowi barierę, która może chronić przed natłokiem bodźców, szumem, chaosem świata zewnętrznego”¹⁵.

Fot. 2. *Silent disco* w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Wąbrzeźnie. Źródło: <https://www.facebook.com/nocksiegarn/photos/a.2422768374679594/2422768848012880/>

¹⁵ Curyło Monika, *Cisza w bibliotece jako wartość wspierająca kapitał ludzki*. W: Wojciechowska Maja (red.), *Zarządzanie zasobami niematerialnymi bibliotek w społeczeństwie wiedzy*, Warszawa, 2016, s. 120.

Chociaż nocne święto instytucji bibliotecznych obchodzone jest hucznie, bibliotekarze uwzględniają w harmonogramie imprezy aktywności, które pomagają w koncentracji, odpoczynku i wyciszeniu. Organizowane w bibliotekach zajęcia jogi stanowią bez wątpienia przykład takiej atrakcji. Podczas warsztatów uczestnicy wykonują m.in. ćwiczenia oddechowe kształtujące wyobraźnię i uelastyczniające ciało. Uczą się także technik relaksacyjnych, poprzez które możliwa jest redukcja stresu. Zajęcia kierowane są zarówno do najmłodszych czytelników, jak i dorosłych. Inicjatywa ta staje się również świetną okazją do promocji książek związanych z medytacją, rozwojem duchowym oraz osobistym. W Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej im. KEN w Warszawie miały miejsce warsztaty jogi w ramach spotkania z książką „Ja, joga”¹⁶. Warto wspomnieć, że joga na stałe zagościła w wielu polskich bibliotekach, gdzie zajęcia z instruktorem odbywają się systematycznie.

Akcji Noc Bibliotek towarzyszą zazwyczaj także plenerowe gry miejskie. W roku 2018, w którym obchodzono w Polsce 100-lecie odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się gra „Rzeczpospolite Czyta w 100licy”. W bibliotekach wszystkich dzielnic miasta czekały na warszawiaków zadania, quizy i testy. Kady uczestnik otrzymał kartę gry, do której załączono mapę ze szczegółową listą instytucji bibliotecznych, które biorą udział w zabawie. Punkt końcowy gry ustanowiono w Bibliotece na Koszykowej, gdzie upominkami nagrodzono 10 najlepszych zespołów. Były to nowości książkowe, plakaty akcji z autografem oraz limitowaną grą „Flirt towarzyski”¹⁷.

Z kolei w Lubaniu odbyła się gra miejska pt. „Na błysk latarki” (zob. Fot. 3) skierowana głównie do najmłodszych czytelników. W tym celu Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej podjęła współpracę ze Związkiem Harcerstwa Polskiego — Komendą Hufca w Lubaniu. Organizatorzy opisywali charakter i przebieg zabawy następująco:

„Dzieci uczestniczące w grze za pomocą wehikułu czasu przeniosły się do roku 1918, aby zdobyć ukrytą przez wroga flagę Polski. Stawką w grze była niepodległość naszego kraju. Aby dotrzeć do kryjówki wroga, dzieci musiały rozwiązać wiele zadań czekających na nie na specjalnie przygotowanych w centrum Lubania stanowiskach. Zadania nie należały do najłatwiejszych. Należało wykraść strażnikom tajną wiadomość, odszukać i odczytać cztery szyfry, pokonać „ścieżkę zdrowia”, opatrzyć obrażenia wojenne, a nawet... rozminować pole... Na stanowiskach czekali pracownicy Biblioteki oraz harcerze. Grupa uczestników podążających po 22:00 ulicami miasta z latarkami oraz poszukujących strzałek wskazujących drogę wzbudzała zaintereso-

¹⁶ *Ja, joga — warsztaty dla dzieci*, Facebook, 2019, https://www.facebook.com/events/1704014463067125/?action_text=%7B%22ref%22%3A%2244%22%2C%22action_history%22%3A%22%7B%5C%22surface%5C%22%3A%5C%22permalink%5C%22%2C%5C%22mechanism%5C%22%3A%5C%22RHC%5C%22%2C%5C%22extra_data%5C%22%3A%5C%22%7D%22%7D [dostęp: 2021-01-27].

¹⁷ *Gra miejska na Noc Bibliotek w Warszawie*, Noc Bibliotek, 2018, <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/gra-miejska-na-noc-bibliotek-w-warszawie/> [dostęp: 2021-01-27].

wanie. Wszyscy rozwiązali zadania poprawnie i odszukali ukrytą flagę, która znalazła honorowe miejsce – pojawiła się w oknie Ratusza”¹⁸.

Fot. 3. Gra miejska „Na błysk latarki” w Lubaniu. Źródło: http://bibliotekaluban.pl/wp-content/uploads/2019/01/34985109_1537840062988467_3352555474443567104_n.jpg

---

¹⁸ *Noc Bibliotek 2018*, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu, 2018, <http://bibliotekaluban.pl/co-sie-wydarzylo/noc-bibliotek-2018/> [dostęp: 2021-01-27].

Ciekawym pomysłem jest również stworzenie w niektórych bibliotekach *escape roomów* czyli pokojów, w których grupa uczestników w ograniczonym czasie rozwiązuje zagadki i wykonuje zadania, by móc wyjść z pomieszczenia. Każda łamigłówka (logiczna, słowna, książkowa itp.) umieszczona w obrębie *escape roomu* jest ze sobą powiązana, dlatego też – w celu opuszczenia pokoju – nie można pominąć żadnego zadania. Ta intelektualna gra uczy współpracy, wzbogaca wiedzę, rozwija zdolność logicznego myślenia oraz umiejętność radzenia sobie z presją czasu. Zatem proponowana forma rozrywki stanowi naukę poprzez zabawę. Organizatorzy Nocy Bibliotek udzielają wskazówek dotyczących przygotowania pokoju zagadek, przy czym podkreślają istotność wyznaczenia celów projektu, wśród których znalazły się:

- promocja biblioteki – celem gry jest zapoznanie uczestników z ofertą placówki i pokonanie mechanizmu „progu”. Skupiamy się na dobrej zabawie, a elementy edukacyjne sprowadzają się do poznania struktury instytucji;
- nauka – uczestnicy mają poznać wybraną porcję wiedzy lub umiejętności. Po grze powinno odbyć się jej omówienie, a zagadki i rekwizyty powinny być bezpośrednio związane z wybranym tematem. Możemy w ten sposób przeprowadzić lekcję biblioteczną lub warsztaty na wybrany temat;
- animacja – gra przygotowana jest wspólnie z grupą wolontariuszy. Głównym celem projektu jest umożliwienie im stworzenia własnego pokoju. W efekcie mniejszą wagę przykładamy do wartości edukacyjnej czy promocyjnej. Najważniejsza staje się praca z grupą;
- integracja – celem gry jest stworzenie okazji do lepszego poznania się i zawiązania porozumienia pomiędzy graczami. Czas spędzony w pokoju ma być pełen wspólnych aktywności i współpracy. To świetna oferta dla grup znajomych lub rodzin¹⁹.

Oczywiście, wskazane cele nie wykluczają się wzajemnie, lecz dopełniają, tworząc plan w pełni wartościowej rozrywki. Podczas Nocy Bibliotek pokoje zagadek zostały zorganizowane w wielu instytucjach bibliotecznych, m.in. w Bibliotece Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, gdzie użytkownicy mieli możliwość wyboru spośród dwóch tematycznych *escape roomów* – książkowego i filmowego²⁰ (zob. Il. 3).

¹⁹ *Literacki pokój zagadek*, Noc Bibliotek, 2017, <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/literacki-pokoj-zagadek/> [dostęp: 2021-01-27].

²⁰ *Escape room – Noc Bibliotek*, WZO, Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, 2018, <http://www.bppragapd.pl/wyposzczalnia-zbiorow-obcojezycznych/n,escape-room-noc-bibliotek-wzo-1> [dostęp: 2021-01-27].

BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. Z. J. RUMLA
W DZIELNICY PRAGA-POŁUDNIE M. ST. WARSZAWY
WYPOŻYCZALNIA ZBIORÓW OBCOJĘZYCZNYCH

ZAPRASZA NA BEZPŁATNĄ ZABAWĘ
W FORMULE ESCAPE ROOMU PT.

"UCIECZKA Z BIBLIOTEKI"

DO WYBORU 2 POKOJE:
FILMOWY LUB KSIĄŻKOWY

GRUPY OD 2 DO 7 OS.

9 CZERWCA 2018

15:00-21:00

UL. MEISSNERA 5

OBOWIĄZUJĄ WCZEŚNIEJSZE ZAPISY:

M.GUDAJTYS@BPPRAGAPD.PL

ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA. DECYDUJE KOLEJNOŚĆ ZGŁOSZEŃ.

Noc Bibliotek to wydarzenie obfitujące w quizy literackie, gry słowotwórcze oraz językowe łamańce. Pomysłów na spędzenie wieczornych godzin w bibliotekach nie brakuje, a każda placówka proponuje uczestnikom oryginalną formę zabawy. W 2019 r. stworzono specjalną grę „Flirt z Markiem Hłaską”, przy której bawili się uczestnicy w instytucjach bibliotecznych w całej Polsce. W związku z przypadającymi w ubiegłym roku 85. rocznicą urodzin i 50. rocznicą śmierci autora, ustanowiono Marka Hłaskę patronem edycji Nocy Bibliotek pod hasłem „Znajdźmy wspólny język”²¹. W ramach projektu „Nocny Marek” przygotowano program poświęcony życiu i twórczości pisarza: czytano książki autora, wyświetlano filmy według jego scenariusza, a także organizowano związane z pisarzem zabawy tematyczne. Wspomniany „Flirt z Markiem Hłaską” to gra literacka składająca się z 32 kart do gry i 320 zadań, wykorzystujących cytaty z prozy i listów autora. Organizatorzy podkreślali, że zabawa stanowi przede wszystkim formę „flirtu z literaturą” o charakterze edukacyjnym i integracyjnym. Natomiast zasady gry zostały wyjaśnione następująco: „Rozdajemy karty wszystkim uczestnikom spotkania. Każdy wybiera jeden cytat ze swojej karty i przekazuje ją wybranej osobie, podając numer. W odpowiedzi otrzymuje tę samą lub inną kartę ze wskazaniem numeru odpowiedzi. W ten sposób nawiązujemy i rozwijamy relacje ze sobą nawzajem i z literaturą”²².

Ciekawą formą rozwijania umiejętności językowych są warsztaty „DoMowy”, których głównym organizatorem jest zespół Nocy Bibliotek, jednak zajęcia odbywają się w ciągu całego roku kalendarzowego, nie tylko podczas tego wydarzenia. Biblioteki współtworzące akcję otrzymują od pomysłodawców paczki z zestawami promocyjno-edukacyjnymi, takimi jak plakaty i książki, a także dostęp do filmu edukacyjnego oraz materiałów wspierających organizację warsztatów. Program skierowany jest do rodzin z dziećmi, które podczas zajęć obserwują rozwój swoich domowych *familektów*, bawią się twórczo polszczyzną, a także wzbogacają własne zasoby leksykalne, o czym piszą organizatorzy:

„W ramach warsztatu w bibliotece rodziny pod kierunkiem bibliotekarza przyglądają się swojemu domowemu, rodzinnemu językowi i dzielą się skrzydlatymi słowami, dziecięcymi „przekrętami”, domowymi neologizmami, powiedzonkami, które istnieją tylko w ich rodzinach (np. wymyśliły je dzieci i zostały w rodzinnym „obiegu”), a następnie utrwalają je w słowno-obrazkowej formie, ukazując ich źródło i znaczenie. Wspólna zabawa językiem polskim pozwoli docenić jego bogactwo i możliwości i zyskać większą świadomość językową. Efektem programu będzie ilustrowana publikacja elektroniczna z wybranymi słowami z warsztatów w bibliotekach”²³.

²¹ *Ostry dyżur literacki i nocowanie w bibliotece, czyli... Noc Bibliotek. To już dziś!*, Niezależna.pl, 2019, <https://niezalezna.pl/291262-ostry-dyzur-literacki-i-nocowanie-w-bibliotece-czyli-noc-bibliotek-to-juz-dzis> [dostęp: 2021-01-27].

²² *Flirt z Markiem Hłaską*, Noc Bibliotek, 2019, <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/flirt-z-hlaska/> [dostęp: 2021-01-27].

²³ „DoMowy” – *rodzinne warsztaty językowe w bibliotece*, Noc Bibliotek, 2018, <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/domowy-rodzinne-warsztaty-jezykowe-w-bibliotece/> [dostęp: 2021-01-27].

Wymienione atrakcje (zob. Tab. 1) stanowią zaledwie próbkę możliwości, jakie czekają na czytelników podczas Nocy Bibliotek. W 2019 r. w przedsięwzięciu tym wzięło udział 1757 instytucji bibliotecznych²⁴. Pamiętać trzeba jednak, że do akcji przystępuje coraz więcej bibliotek różnego typu, a każda z nich przedstawia użytkownikom własny, oryginalny program imprezy. Bogata oferta wydarzenia sprawia, że czytelnik w każdym wieku znajdzie w niej coś dla siebie. Dodatkowym atutem przedsięwzięcia jest nocna pora trwania imprezy, dzięki której uczestnikom towarzyszy atmosfera tajemnicy oraz poczucie, że mogą odkryć w bibliotekach to, czego nie zobaczą za dnia. Tak się zresztą dzieje, ponieważ wiele placówek organizuje zwiedzanie magazynów specjalnych i pomieszczeń, które na co dzień są zamknięte dla zwiedzających. Ze względu na fakt, że użytkownicy przyzwyczajeni są do udziału w wydarzeniach kulturalnych odbywających się w dzień, Noc Bibliotek zyskuje niewątpliwie rangę wydarzenia niezwykłego, godnego uwagi i – dosłownie – niecodziennego. Impreza nastawiona jest na promocję czytelnictwa, kultury oraz nauki, ale przygotowane atrakcje łączą w sobie elementy rozrywkowe i edukacyjne, mobilizują uczestników do wysiłku intelektualnego i fizycznego, a także zachęcają do kreatywnego spędzania czasu.

Noc Bibliotek staje się także świetną okazją, by spojrzeć na instytucje biblioteczne z innej niż dotychczas perspektywy. Poprzez ogólnopolską akcję biblioteki mają możliwość dotarcia do szerszego grona odbiorców i przedstawienia się jako placówki otwarte na nowości, podążające z duchem czasu, ale także pielęgnujące tradycję i kulturę narodową. Wydarzenie pokazuje również, jak duży potencjał społeczny mają biblioteki. Ośrodki te łączą ludzi, zachęcając do podejmowania wspólnych działań. Przygotowywane przez bibliotekarzy atrakcje nierzadko opierają się na pracy zespołowej, w grupach, dzięki czemu – szczególnie młodszy uczestnicy – uczą się współpracy, zaangażowania i szacunku do drugiego człowieka. W tym kontekście uwidacznia się ważna rola instytucji bibliotecznych w budowaniu wspólnot lokalnych, ale także w tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego.

---

²⁴ Morawiec Barbara Maria, *Noc Bibliotek w 1757 bibliotekach w całej Polsce*, Lustró Biblioteki, 2019, <http://lustrbiblioteki.pl/2019/10/noc-bibliotek-w-1757-bibliotekach-w-calej-polsce/> [dostęp: 2021-01-27].

Tab. 1. Zestawienie wybranych inicjatyw podejmowanych w ramach Nocy Bibliotek:

Nazwa wydarzenia	Instytucja	Charakter zajęć	Znaczenie
„DoMowy”	biblioteki w całym kraju	warsztaty językowe	<ul style="list-style-type: none"> – podtrzymywanie więzi rodzinnych (rodzic – dziecko) – edukacja poprzez zabawę – rozwijanie kultury językowej – wzbogacenie zasobu leksykalnego uczestników – poszerzanie świadomości językowej czytelników – kształtowanie wyobraźni – rozwijanie umiejętności kreatywnego myślenia
„Flirt z Markiem Hłaską”	biblioteki w całym kraju	gra literacka	<ul style="list-style-type: none"> – wzbogacenie kulturalne czytelników – aktywizacja intelektualna uczestników – edukacja poprzez zabawę – popularyzacja literatury (przybliżenie sylwetki i twórczości pisarza) – integracja uczestników – rozwijanie umiejętności twórczego myślenia

Źródło: opracowanie własne.

„Ja, joga”	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Warszawie	zajęcia ruchowe, ćwiczenia oddechowe, nauka technik relaksacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – promocja literatury z zakresu rozwoju duchowego – wykorzystanie zasobu niematerialnego bibliotek, jakim jest cisza – aktywizacja ruchowa i intelektualna czytelników – kształtowanie wyobraźni – wspomaganie rozwoju osobistego – możliwość odpoczynku, wyciszenia – budowanie poczucia wspólnoty i więzi między uczestnikami
„Na błysk latarki”	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu	gra miejska	<ul style="list-style-type: none"> – aktywizacja intelektualna i ruchowa uczestników – edukacja poprzez zabawę – przekazanie wartości historycznych oraz patriotycznych – budowanie więzi pomiędzy uczestnikami – kształtowanie umiejętności pracy w grupie – rozwijanie zdolności logicznego i analitycznego myślenia
„Rzeczpospoczyta w 100licy”	Biblioteki Publiczne m.st. Warszawy	gra miejska z wykorzystaniem mapy i kart do gry	<ul style="list-style-type: none"> – aktywizacja intelektualna i ruchowa uczestników – edukacja poprzez zabawę – popularyzacja czytelnictwa – promocja kultury narodowej – zachęcenie do odwiedzenia wielu filii na terenie miasta – zaznajomienie z przestrzenią i strukturami bibliotek – integracja uczestników – kształtowanie umiejętności pracy zespołowej – nauka zasad zdrowej rywalizacji

Źródło: opracowanie własne.

<i>Silent disco</i>	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie	zabawa z wykorzystaniem słuchawek bezprzewodowych	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystanie nowych technologii w celu popularyzacji kultury i czytelnictwa – promocja książki mówionej (audiobooki, słuchowiska) – łączenie osób o odmiennych gustach muzycznych i czytelniczych (funkcja integracyjna) – aktywizacja ruchowa i intelektualna uczestników – zaznajomienie czytelników z przestrzenią biblioteki
„Ucieczka z biblioteki”	Biblioteka Publiczna im. Z. J. Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy	<i>escape room</i> (pokój zagadek)	<ul style="list-style-type: none"> – aktywizacja intelektualna uczestników – połączenie funkcji edukacyjnej i rozrywkowej – promocja literatury (pokój książkowy) – promocja filmu i teatru (pokój filmowy) – zaznajomienie z przestrzenią i strukturami biblioteki – integracja uczestników – kształtowanie umiejętności pracy zespołowej – rozwijanie zdolności logicznego i analitycznego myślenia – nauka umiejętności praktycznych np. radzenia sobie z presją czasu
„Zumba z książką”	Miejska Biblioteka Publiczna w Morągu	zajęcia taneczne w grupie	<ul style="list-style-type: none"> – aktywizacja ruchowa uczestników – integracja lokalnej społeczności – budowanie więzi społecznych – połączenie promocji kultury fizycznej i intelektualnej – upowszechnianie kultury innych krajów (tańce latynoskie)

Źródło: opracowanie własne.

Współczesne instytucje biblioteczne to lokalne centra informacji, kultury oraz wiedzy. Przypisanie bibliotekom takiej roli stało się możliwe dzięki ich cechom, takim jak elastyczność, dynamiczność i innowacyjność. Zdolności adaptacyjne oraz umiejętność podejmowania nowatorskich działań pozwoliły bibliotekom ewoluować, w wyniku czego zakres ich funkcjonowania znacznie się rozszerzył. Z księżnic, które gromadziły, opracowywały i udostępniały materiały wiele z nich przekształciło się w nowoczesne ośrodki kultury. I choć od początku swojego istnienia reprezentowały bogaty zasób wartości, to dopiero w wyniku ostatnich przeobrażeń szerzej zaczęły wykorzystywać własny potencjał, cenny dla rozwoju społecznego i kulturalnego społeczeństwa.

Działalność nowoczesnych instytucji bibliotecznych w obszarze popularyzacji czytelnictwa oraz wspierania rozwoju kulturalnego ma charakter wieloaspektowy – przybiera różne formy i odbywa się przy użyciu różnych narzędzi oraz środków przekazu. Biblioteki podejmują dziś wiele inicjatyw: od udostępniania najcenniejszych zbiorów zdalnie, poprzez projektowanie nowej oferty i wdrażanie usług dostosowanych do potrzeb użytkowników, po organizowanie imprez kulturalnych, wydarzeń tematycznych i ogólnokrajowych kampanii. Co istotne, przedmiotem promocji jest wiele dziedzin kultury duchowej, wśród których oprócz literatury i wszelkiego rodzaju piśmiennictwa wymienić można sztuki plastyczne, muzykę, film oraz teatr. Ponadto aktywność bibliotek zaobserwować można również w obszarach innych dyscyplin związanych z kulturą społeczną czy fizyczną.

Wszechstronność, dynamiczność oraz bogaty zasób wartości umożliwiają nowoczesnym instytucjom bibliotecznym łączenie zadań wielu ośrodków kultury. Biblioteki tworzą dziś miejsca kreatywne, przeznaczone do pracy twórczej, w obrębie których dochodzi do interakcji społecznych oraz budowania więzi międzyludzkich. To przede wszystkim przestrzenie zachęcające użytkowników do spędzania czasu upływającego na intelektualnej rozrywce i rozwijaniu pasji.

Współcześnie biblioteki odgrywają także szczególną rolę w budowaniu czytelnego społeczeństwa obywatelskiego²⁵. To instytucje uniwersalne i wielowymiarowe, które łączą elementy klasycznego modelu funkcjonowania z nowoczesnymi, innowacyjnymi rozwiązaniami. Możliwe staje się wobec tego promowanie kultury narodowej oraz umacnianie regionalnej tożsamości jako wartości tradycyjnych, ale w nowoczesnej formie, np. za pośrednictwem publikacji elektronicznych. Zatem wyjątkowość tych instytucji polega na umiejętności dostosowania się do otaczającej, zmiennej rzeczywistości. Natomiast o przewadze konkurencyjnej bibliotek nad innymi ośrodkami kultury decyduje m.in. wielość pełnionych przez nie funkcji, w tym: edukacyjnej, mediacyjnej, komunikacyjnej, informacyjnej, substytucyjnej czy rozrywkowej oraz – opisywanych szerzej – kulturotwórczej i społecznej. Przedstawiona w artykule Noc Biblio-

---

²⁵ Wojciechowska Maja, *Kształtowanie kapitału społecznego: ujęcie z perspektywy bibliotekoznawczej*, Warszawa, 2019.

tek jest zaledwie jednym z wielu wydarzeń, które realizują biblioteki w celu promocji literatury, kultury i integracji oraz animacji społecznej.

Bibliografia:

1. Curyło Monika, *Cisza w bibliotece jako wartość wspierająca kapitał ludzki*. W: Wojciechowska Maja (red.), *Zarządzanie zasobami niematerialnymi bibliotek w społeczeństwie wiedzy*, Warszawa, 2016, s. 112-122.
2. Dąbrowa Górnicza *Noc z Andersenem 2014: niesamowita noc w bibliotece!*, Naszemiasto.pl Dąbrowa Górnicza, 2014, <https://dabrowagornicza.naszemiasto.pl/dabrowa-gornicza-noc-z-andersenem-2014-niesamowita-noc-w/ar/c13-2223244> [dostęp: 2021-01-27].
3. „DoMowy” — *rodzinne warsztaty językowe w bibliotece*, Noc Bibliotek, 2018, <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/domowy-rodzinne-warsztaty-jezykowe-w-bibliotece/> [dostęp: 2021-01-27].
4. *Escape room — Noc Bibliotek*, WZO, Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, 2018, <http://www.bppragapd.pl/wypozyczalnia-zbiorow-obcojezycznych/n,escape-room-noc-bibliotek-wzo-1> [dostęp: 2021-01-27].
5. *Flirt z Markiem Hłaską*, Noc Bibliotek, 2019, <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/flirt-z-hlaska/> [dostęp: 2021-01-27].
6. *Gra miejska na Noc Bibliotek w Warszawie*, Noc Bibliotek, 2018, <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/gramiejska-na-noc-bibliotek-w-warszawie/> [dostęp: 2021-01-27].
7. *Ja, joga — warsztaty dla dzieci*, Facebook, 2019, [https://www.facebook.com/events/1704014463067125/?acontext=%7B%22ref%22%3A%2244%22%2C%22action_history%22%3A%22\[%7B%5C%22surface%5C%22%3A%5C%22permalink%5C%22%2C%5C%22mechanism%5C%22%3A%5C%22RHC%5C%22%2C%5C%22extra_data%5C%22%3A\[%7D\]%22%7D](https://www.facebook.com/events/1704014463067125/?acontext=%7B%22ref%22%3A%2244%22%2C%22action_history%22%3A%22[%7B%5C%22surface%5C%22%3A%5C%22permalink%5C%22%2C%5C%22mechanism%5C%22%3A%5C%22RHC%5C%22%2C%5C%22extra_data%5C%22%3A[%7D]%22%7D) [dostęp: 2021-01-27].
8. Kosik Edyta, *Kreowanie wizerunku bibliotek poprzez imprezy społeczno-kulturalne*, „EBIB”, 2016, nr 2, <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/224> [dostęp: 2021-01-27].
9. Kubiak Przemysław, *Noc Bibliotek w Morągu*, Ostróda News, 2017, <http://www.ostroda.news.pl/spoleczenstwo/noc-bibliotek-moragu/> [dostęp: 2021-01-27].
10. *Literacki pokój zagadek*, Noc Bibliotek, 2017, <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/literacki-pokoj-zagadek/> [dostęp: 2021-01-27].
11. Morawiec Barbara Maria, *Noc Bibliotek w 1757 bibliotekach w całej Polsce*, Lustró Biblioteki, 2019, <http://lustrobiblioteki.pl/2019/10/noc-bibliotek-w-1757-bibliotekach-w-calej-polsce/> [dostęp: 2021-01-27].
12. *Noc Bibliotek 2018*, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu, 2018, <http://bibliotekaluban.pl/co-sie-wydarzylo/noc-bibliotek-2018/> [dostęp: 2021-01-27].

13. *Noc Muzeów w Bibliotece na Koszykowej*, Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy, 2014, <https://www.koszykowa.pl/106-wydarzenia-mkd/707-noc-muzeow-w-bibliotece-na-koszykowej> [dostęp: 2021-01-27].
14. *Noc Muzeów w Krakowie – otwarte miasto*, Noc Muzeów, 2017, <http://www.noc-muzeow.pl/krakow.html> [dostęp: 2021-01-27].
15. *Ostry dyżur literacki i nocowanie w bibliotece, czyli... Noc Bibliotek. To już dziś!*, Niezależna.pl, 2019, <https://niezalezna.pl/291262-ostry-dyzur-literacki-i-nocowanie-w-bibliotece-czyli-noc-bibliotek-to-juz-dzis> [dostęp: 2021-01-27].
16. Otto Maria, *Noc Muzeów w bibliotece – z doświadczeń PAN Biblioteki Gdańskiej*. W: Wojciechowska Maja (red.), *Strefa kultury, strefa nauki. Współczesny obraz biblioteki*, Gdańsk, 2014, s. 279-288.
17. Seroka Katarzyna, *Noc Bibliotek w Lille jako przykład budowania pozytywnego wizerunku biblioteki*. W: Wojciechowska Maja (red.), *Zarządzanie zasobami niematerialnymi bibliotek w społeczeństwie wiedzy*, Warszawa, 2016, s. 223-231.
18. *Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie*, Facebook, 2019, <https://www.facebook.com/starostwo.wabrzezno/posts/2344412772475895/> [dostęp: 2010-01-27].
19. *VI Noc Bibliotek – o akcji*, Noc Bibliotek, 2020, <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/o-akcji/> [dostęp: 2021-01-27].
20. Werenczuk-Hinc Aleksandra, *Magiczna noc w bibliotece*, Miejska Biblioteka Publiczna w Lęborku, 2015, <http://www.biblioteka.lebork.pl/artykuly-3/konspkty-za-jec-dla-maluskow/magiczna-noc-w-bibliotece/> [dostęp: 2021-01-27].
21. Wojciechowska Maja, *Kształtowanie kapitału społecznego: ujęcie z perspektywy bibliotekoznawczej*, Warszawa, 2019.

Cultural events during the Night of Libraries as a way to promote libraries

Abstract: The paper describes the Night of Libraries initiative that is supposed to promote libraries. It discusses the range and potential of night-time cultural events and presents the assumptions and goals of the Night of Libraries campaign as well as its role in integration, cultural development, education and entertainment. Moreover, the many events of the Night of Libraries are described, specifically the most unusual and interesting ones. **Keywords:** Night of Libraries, promoting libraries, cultural campaigns, cultural events.